

Sygn. akt III UK 136/13

POSTANOWIENIE

Dnia 4 marca 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z odwołania J. L.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S.

o prawo do emerytury,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 4 marca 2014 r.,

na skutek skargi kasacyjnej odwołującego się od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 18 kwietnia 2013 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 10 listopada 2011 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. odmówił J. L. prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył wnioskodawca. Wyrokiem z dnia 22 stycznia 2013 r. Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w S. zmienił zaskarżoną decyzję organu rentowego i ustalił J. L. prawo do emerytury od dnia 1 września 2011 r.

Wyrok Sądu Okręgowego organ rentowy zaskarżył apelacją. Wyrokiem z dnia 18 kwietnia 2013 r. Sąd Apelacyjny w (...) zmienił zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego i oddalił odwołanie wnioskodawcy od decyzji organu rentowego z dnia 10 listopada 2011 r.

Powyższy wyrok Sądu Apelacyjnego wnioskodawca zaskarżył skargą kasacyjną. Skargę oparto na obydwu podstawach kasacyjnych określonych w art. 398³ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano na przyczynę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Istotne zagadnienie prawne sprawy – w ocenie skarżącego – polega na rozstrzygnięciu kwestii: „czy Sąd II instancji może wydać orzeczenie zmieniając ustalenia faktyczne przyjęte za podstawę wyroku sądu I instancji bez przeprowadzenia postępowania dowodowego”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony w ten sposób, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.). Nie można jednak uznać, że skarżący wykazał istnienie przesłanki przyjęcia skargi do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

W świetle utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego dotyczącego przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne polega na sformułowaniu samego zagadnienia wraz ze wskazaniem przepisu prawa, na tle którego to zagadnienie występuje oraz wskazaniu argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, w tym także na sformułowaniu własnego

stanowiska przez skarżącego. Wywód ten powinien być zbliżony do tego, jaki jest przyjęty przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, LEX nr 1102817). Analogicznie należy traktować wymogi konstrukcyjne samego zagadnienia prawnego, formułowanego w ramach przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. oraz jego związek ze sprawą i skargą kasacyjną, która miałaby zostać rozpoznana przez Sąd Najwyższy. Zagadnienie prawne powinno: 1) być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy, wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01, LEX nr 52571); 2) być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2002 r., III CZP 66/02, LEX nr 57240; z dnia 22 października 2002 r., III CZP 64/02, LEX nr 77033 i z dnia 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08, LEX nr 478179); 3) pozostawać w związku z rozpoznawaną sprawą (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, LEX nr 864002; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, LEX nr 560504) i 4) dotyczyć zagadnienia budzącego rzeczywiście istotne (poważne) wątpliwości. Istotność zagadnienia prawnego konkretyzuje się zaś w tym, że w danej sprawie występuje zagadnienie prawne mające znaczenie dla rozwoju prawa i praktyki sądowej. Wymóg ten jest uzasadniony publicznymi celami rozpoznania przez Sąd Najwyższy skargi kasacyjnej (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 października 2007 r., V CSK 356/07, LEX nr 621243). Twierdzenie o występowaniu istotnego zagadnienia prawnego lub potrzebie wykładni przepisów prawa jest uzasadnione tylko wtedy, kiedy przedstawiony problem prawny nie został jeszcze rozstrzygnięty przez Sąd Najwyższy lub kiedy istnieją rozbieżne poglądy w tym zakresie, wynikające z odmiennej wykładni przepisów konstruujących to zagadnienie (por. postanowienie z dnia 12 marca 2010 r., II UK 400/09, LEX nr 577468). W konsekwencji nie występuje w sprawie istotne zagadnienie prawne ani nie zachodzi potrzeba wykładni przepisów, jeżeli Sąd Najwyższy wyraził swój pogląd we wcześniejszym orzecnictwie, a nie zachodzą okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu.

Z powyższego wynika, że autorka rozpatrywanej skargi kasacyjnej nie przedstawiła istotnego zagadnienia prawnego sprawy w rozumieniu przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Przede wszystkim postawione – zacytowane wyżej pytanie – nie zostało powiązane z żadnym przepisem (przepisami) prawa, z którym autorka skargi powiązałaby przedstawioną w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie jej skargi do rozpoznania kwestię. Niezależnie od powyższej wadliwości uzasadnienia wniosku o przyjęcie rozpatrywanej skargi kasacyjnej do rozpoznania, przedstawiona przez autorkę skargi kwestia została już wyjaśniona w orzecznictwie. Sąd Najwyższy w uchwale składu siedmiu sędziów SN, mającej moc zasady prawnej, z dnia 23 marca 1999 r., III CZP 59/98 – OSNC 1999 nr 7-8, poz. 124, zajął stanowisko, że Sąd drugiej instancji może zmienić ustalenia faktyczne stanowiące podstawę wydania wyroku sądu pierwszej instancji bez przeprowadzenia postępowania dowodowego uzasadniającego odmienne ustalenia, chyba że szczególne okoliczności wymagają ponowienia lub uzupełnienia tego postępowania.

Autorka skargi pomimo tego, że w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania powołuje się na powyższą uchwałę Sądu Najwyższego, nie przedstawia jednak przekonującej argumentacji polemicznej, którą zakwestionowałaby stanowisko wyrażone w uchwale III CZP 59/98.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c.